

Digitaalisen median tekniikat css tyylimääritykset jatkuu

27.1.2005

Harri Laine

1

CSS fontit

- **font-family:** *pilkulla eroteltu luettelo fonttiniimiä*,
  - ensimmäistä listasta löytyvää fonttia käytetään – fontit eri ympäristöissä eri nimisiä, eikä kaikkia välttämättä ole tarjolla
  - geneerisille fonteille (*serif, sans-serif, cursive, fantasy, monospace*) on selainkohtaiset oletusarvot
- **font-style:** *normal / italic/ oblique*
- **font:** [*<font-style>* || *<font-variant>* || *<font-weight>*]? *<font-size>* [/ *<line-height>*]? *<font-family>*
  - **kokoaa yhteen kaikki fonttimääreet**
  - **esim.**
`<p style="font: italic bold 12pt Arial,sans-serif">`

27.1.2005

Harri Laine

2

CSS teksti

- Tekstin sijoittelu ja muotoilumääreisiin kuuluvat mm:
- **text-indent:** *sisennyksen määrä kappaleen alussa*,
esim. `text-indent: 2em = 2 merkkikorkeutta`
- **line-height:** *rivivälitys*
esim: `line-height: 1.5em`
- **text-align:** *left, right, center, (justify)*
  - vaakasijoittelu, sijoittelee koko elementin sisällön myös kuvat

27.1.2005

Harri Laine

3

CSS div elementti

- **<div>** -elementti kokoaa yhteen joukon muita elementtejä
  - aloittaa uuden lohkon (rivivaihto alkuun)
  - käytetään tyypillisesti kun halutaan kohdistaa muotoilumääreitä joukkoon elementtejä
`<div style="line-height: 1.5em">`
`<p>eka kappale</p>`
`<p>toinen kappale</p>`
`</div>`
kummankin kappaleen rivivälitys 1.5

27.1.2005

Harri Laine

4

CSS span-elementti

- **** -elementti rajaa elementin sisällä poikkeavasti muotoiltavaksi halutun elementin
- **esim.**
`<p>Tämä teksti sisältää
ISON
sanana</p>`

27.1.2005

Harri Laine

5

CSS-teksti

- **vertical-align:** *baseline / sub / super / top / text-top / middle / bottom / text-bottom / <percentage>*
  - tekstin / kuvan korkeussuuntainen sijoittelu suhteessa ympäristöön
- **text-decoration:** *none, underline, overline, line-through, blink*

27.1.2005

Harri Laine

6

CSS display

- Näyttötapa
- display: none / block / inline / list-item
  - none: ei näytetä
  - block: edeltävä rivinvaihto
  - inline: ei edeltävää rivinvaihtoa
  - list-item: kuten block, mutta eteen lista-alkion merkki
- none
  - jos halutaan jättää valikkoja, kuvia, yms pois paperille tulostettaessa
  - dynaamiset valikot – alivalikot piilossa

27.1.2005

Harri Laine

7

CSS vÄrit

- VÄrit:
  - color mÄÄrittÄÄ piirtovÄrin (teksti, kehikot) background-color taustavÄrin.
  - 16 vÄrille nimi: (aqua, black, blue, fuchsia, gray, green, lime, maroon, navy, olive, purple, red, silver, teal, white, and yellow)
- rgb arvot:
  - #rrggbb esim. #ffcc00
  - #rgb esim. #fc0
  - rgb(x,x,x) 0<=x<=255 esim. rgb(255,204,0)
  - rgb(y%,y%,Y%) 0<=y<=100, esim. rgb(100%,80%,0%)

27.1.2005

Harri Laine

8

CSS vÄrit

- color periytyy dokumenttipuussa, ei kuitenkaan linkkeihin
- background-color ei periydy
- VÄrien valinnassa huomioitava
  - erottuvuus
  - yhteensopivuus
  - esteettömyys

27.1.2005

Harri Laine

9

CSS taustakuvat

- Taustakuvat
- background-image: url(URL)
  - esim: background-image:url(../myimg/factory.jpg);
  - kuva typistetÄÄn, jos se ei mahdu kokonaan alueelle
  - jos kuva on pienempi kuin alue, kuvaa monistetaan sijoituskohdastaan alkaen. Monistukseen voidaan vaikuttaa background-repeat mÄÄreellÄ:
    - repeat: täyttÄÄ alueen
    - repeat-x: monistetaan vain vaakatasossa
    - repeat-y: monistetaan vain pystyasossa
    - no-repeat: ei monisteta

27.1.2005

Harri Laine

10

CSS taustakuvat

- Taustakuvan sijoituskohta suhteessa pohjaelementtiin voidaan mÄÄritellä background-position mÄÄreellÄ.
- Oletusarvo on 0%, 0%, eli vasen ylänurkka
  - vaakasuunta: left, center, right
  - korkeussuunta: top, center, bottom
  - prosenttiarvot: esim 50%, 10% tarkoittaa, ettÄ kuvan kuvapiste, joka on vaakatasossa keskellä ja 10% yläreunasta sijoitetaan vaakatasossa alueen keskelle ja 10% alueen yläreunasta alaspÄin.

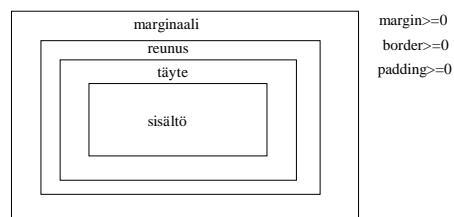
27.1.2005

Harri Laine

11

CSS laatikkomalli ladonnassa

- laatikkomalli, elementti sijoitetaan suorakaiteen muotoiseen laatikkoon

27.1.2005

Harri Laine

12

CSS laatikkomalli ladonnassa

päällekkäisten laatikoiden ala- ja ylämarginaalit limittyvät

27.1.2005 Harri Laine 13

CSS laatikkomalli ladonnassa

vierekkäisten laatikoiden marginaalit pysyvät erillään

27.1.2005 Harri Laine 14

CSS laatikkomalli ladonnassa

- ylä, ala, vasen ja oikea marginaali, reunus ja täyte voidaan määritellä kaikki erikseen.
  - marginaalista ja täytteestä vain leveys (width) reunuksesta lisäksi: piirtotapa (border-style) ja väri (color). (katso esim2.html)
- Taulukkojen kohdalla voidaan määritellä erikseen koko taulukon reunus ja alkioiden ja rivien reunukset
  - border-spacing määrittelee reunusten etäisyyden (arvolla 0 reunukset yhtyvät, border-collapse: collapse saa aikaan saman asian).

27.1.2005 Harri Laine 15

CSS-listat

- Listoja ladottaessa voidaan määritellä
  - millaisia lista-alkion tunnuksia käytetään (list-style-type, list-style-image)
    - tyhjä, pallo, neliö, numero, kirjaimet valmiina
  - miten tunnukset sijoitetaan (list-style-position)
    - inside
    - outside

27.1.2005 Harri Laine 16

CSS elementin sijoittelu

- Elementtien sijoitteluun voidaan vaikuttaa position määreellä:
  - absolute: annetaan täsmällinen sijoituskohta suhteessa sijoitettuun sisältäjänsä
    - muut elementit sijoitetaan kuin absoluuttisesti sijoitettua elementtiä ei olisikaan
    - voivat mennä päällekkäin, elementtien koko ja sijoittelumääreillä huolehdittava, ettei synny sotkua
  - fixed: elementti sijoitetaan absoluuttisesti ja pysyy paikallaan sivua vieritettäessä
  - relative: elementtiä siirretään suhteessa sen 'normaaliin' sijoittumiskohtaan (normaaliin sijoittumiskohtaan jää tilavaraus)

27.1.2005 Harri Laine 17

CSS sijoittelu

- Päällekkäin menevien elementtien piirtojärjestystä voi säädellä z-index- määreellä
  - mitä suurempi arvo sitä myöhemmin piirretään

27.1.2005 Harri Laine 18